

Moderní sci-fi: svět 2050

Psát o tom, co bude za 40 let, je těžké. Jednak jsou takové články dost omezeny soudobým náhledem na svět, jednak jsou zkresleny přáními autora. Vemte si třeba takovou umělcovu představu světa 21. století, jež byla vytvořena na konci století devatenáctého. Podle ní se dnes měly po silnicích prohánět parní vozy s komínem a ve vzduchu měly létat stroje s neznámým pohonem. Nebo představu vědců z roku 1954, jak bude za půl století vypadat počítač. Podle nich mělo jít o plechovou krabici zabírající několik metrů krychlových, se stovkami budíků a tlačítek, s připojenou televizí s teletextovým rozhraním a klávesnicí o velikosti Hammondových varhan. Navíc podle nich neměla být taková technologie pro běžnou domácnost dostupná. Krátce poté vědec Jack Kilby vyrobil první integrovaný obvod – šlo jen o tranzistor s odporem v jednom pouzdře. O významu svého objevu dost pochyboval, ale již za pár let získaly integrované obvody veliký význam. Umožňovaly vytvořit přidáváním příměsí do destiček křemíku složité obvody, které by při sestavení z jednotlivých součástek byly veliké. Počítačový procesor dnes může mít v sobě třeba půl miliardy tranzistorů velikých jen pár desítek nanometrů, přičemž rozměry čipu jsou zhruba 1cmx1cmx1mm. Spotřeba takového procesoru se pohybuje v desítkách watů. Stejný procesor sestavený z jednotlivých tranzistorů by mohl mít rozměry obchodního domu. Navíc by takový procesor byl zcela jistě pomalejší, neboť rychlost toku elektronů není nekonečná a při velkých vzdálenostech mezi tranzistory by docházelo ke značným prodávám. Jeho spotřeba by dosahovala nepředstavitelných rozměrů. A ještě v polovině osmdesátých let Bil Gates prohlásil o operační paměti, že 640 KB musí stačit každému. Dnes mají počítače operační paměť několik GB... Přes nedokonalost psaní takového článku a zcela jistou subjektivnost, se pokusím něco napsat. Podle dosavadního vývoje se dá odhadnout, že mnoho technologických novinek, které jsou pro nás dnes drahé a těžko dostupné, se stane samozřejmostí a naopak klasické výrobky vyžadující ruční práci, budou spíše dražší. Podle mne se také dále bude projevovat snaha o naprostou bezpečnost všeho, způsobující postupně čím dál menší zkušenosti dětí s nebezpečím, což vyústí ve vzpuru značné části lidí, kteří se to rozhodnou odmítnout a navrátit se k tradičnímu prostředí. To může souviset i se současným silícím trendem návratu k přírodě. V ideálním případě se bude technologie nadále rozvíjet a společnost si od ní zachová zdravý odstup. Jak to nakonec bude, ovšem není jisté.

V oblasti počítačů se pravděpodobně začnou zavádět organické procesory, které při nižším příkonu budou o mnoho rychlejší. Začnou se rozvíjet hologramy, holografický záznam na disk umožní zaznamenat v jediném bodu mnohem víc informací, proto se v té době budou normálně používat jednotky jako exabyty (1 exabyt = milion terabytů). Hologramy se možná uplatní i v monitorech. Bude s nimi možné promítat ve 3D bez nutnosti použití brýlí. Otázkou zůstává, jak velký bude pozorovací úhel a jestli brýle přeci jen nebudou výhodnější.

V každém případě 3D monitory budou samozřejmostí. Možná budou běžné i 3D tiskárny, které budou postupně používat různé materiály pro tisk, různé snímače původních předmětů, takže s jistým omezením bude možné posílat po internetu předměty.

Ovládání přístrojů bude pohodlnější a bude se více využívat jiných signálů než tlučení prstů do klávesnice – např. hlas, pohyby očí, dotyky. Možná dokonce dojde i na čtení myšlenek, čehož se velmi obávám, protože takový objev by způsobil katastrofu. Normální člověk totiž není schopný ovlivňovat svoje myšlenky a často myslí i na to, na co myslet nechce nebo co by minimálně nikdy neudělal.

Podle mne si lidé musí dávat pozor na to, aby se sami nestali součástí technologie, jinak budou velice snadno zranitelní. Různá „elektronická“ vylepšení člověka se snadno mohou začít chovat nevyzpytatelně ať již při případném jaderném výbuchu či jen z prostého defektu součástek z důvodu špatné výroby či stárí. Dále je důležité si zachovat soukromí, neboť soukromí je nedílnou součástí svobody. Lidé zbavení soukromí různými lokačními čipy a

kotrolovacími přístroji se stávají velmi snadno manipulovatelnými různými zločineckými organizacemi a přicházejí o vlastní svobodu. Na to si musíme dát pozor a měli bychom se snažit rozvíjet spíš společnost využívající strojů, ale zachovávající si nezávislost. Měli bychom se v budoucnu snažit spíše o duchovní rozvoj společnosti, než o nesmyslný ekonomický růst. Pak nám budoucnost přinese mnoho užitečného a můžeme ji očekávat s radostí.

Matyáš Kosík
Mensa gymnázium, Praha